un număr senzațional, vă rugăm liniște", tobele bat, iar artistul își zburlește mustața și abia apoi își execută numărul...

...Ani de muncă, căutări pline de fantezie și originalitate, o prețuire și o cultivare deosebită a genului, iată ce demonstrează arta tinerilor interpreți chinezi.

De aceea, reprezentația lor care poate fi oricînd înfățișată și în arenă, dar și pe scenă — e un spectacol de o valoare artistică deosebită.

Cîtă răspundere lasă în urma ei, o asemenea reprezentație: nivelul exigenței spectatorilor crește implicit, și de aceasta sînt obligați să țină seama *artiștii noștri* de circ.

Al. P.

UN PROGRAM DE SALĂ REMARCABIL

Nu mai privim de mult programul de sală ca pe un anodin comentator al piesei și biografiei autorului, cu prezentarea distribuției și cîteva fotografii. Un caiet-program ca acel al Teatrului de Stat din Oradea (referitor la spectacolul *Montserrat*) e revelatoriu. Saltul de la programele cenușii și plictisitoare la acest caiet-program e mare și, ca atare, trebuie consemnat și elogiat fără rezerve. Autorii programului (Paul B. Marian și Stelian Vasilescu) au ținut să sublinieze, în primul rînd, valențele de stringentă actualitate ale piesei, caracterul ei combatant. Originală și atractivă este introducerea în subiectul piesei lui Robles; cumulînd într-o alăturare fericită cîteva semnificative date istorice din lupta popoarelor împotriva colonialismului și imperialismului, fragmente din poeme de Pablo Neruda și Petros Aniteos, conturul hărții Venezuelei și declarațiile lui Fidel Castro, un desen de Renato Guttuso și știri din presă referitoare la lupta popoarelor Americii Latine pentru independența lor, materialele transportă lectorul spre o receptare cît mai exactă a sensurilor piesei și tendințelor ei revoluționare și adaugă prețioase date instructive și educative, menite să îmbogățească și să întărească conștiința civică și spiritul militant pentru dreptate socială și pace al spectatorului.

Caracterul agitatoric vibrant al acestui program se impune și s-ar cuveni ca secretariatele literare să stăruie o clipă asupra programului la *Montserrat* (Teatrul de Stat din Oradea).

CAMIL PETRESCU INEDIT!

Revista „Luceafărul", credincioasă preocupărilor programatice față de teatru, pe care și le-a înscris în ultima vreme, publică în nr. 26 — 15 august 1959 — un inedit valoros din teatrul lui Camil Petrescu.

Dramaturgia lui Camil Petrescu, desfășurată pe întinse dimensiuni psihologice, explorînd dramele intelectualului în societatea burgheză, avatarurile condiției umane într-o orînduire inumană, apare întregită prin intenția — din păcate, rămasă nerealizată — a acestei ultime piese. Căci, cu piesa nefinisată *Aci se repară ieftin Roata Norocului*, pătrundem — după *Bălcescu* și *Caragiale în vremea lui* — într-o zonă și mai plină de semnificații a viziunii dramatice proprii marelui nostru dramaturg.

Găsim în fragmentul publicat în „Luceafărul" privirea incisivă a lui Camil Petrescu, consecvența polemică a marelui scriitor în demascarea unor raporturi odioase dintre individ și capital în lumea burgheză. Complicitățile frauduloase, tentativele de simulare în fața judecății istoriei, falsele iluzii sînt radiografiate în acest fragment într-o expresie sobră și laconică. Aflăm în densitatea replicilor sale înțelegerea adîncită a mecanismului social care acționa în lumea intereselor burgheze, despuiate de falsele valori ale „imperativului categoric". Personaje ca Bărlătescu, Ciorap, Diacu completează galeria odioșilor reprezentanți ai mașinii de stat burgheze, inaugurată odinioară de Sinești (din *Jocul ielelor*), însă acum într-o ipostază definitorie pentru evoluția destinului lor istoric. În pragul prăbușirii inevitabile a lumii lor, șobolanii fug, presimțind înecul corăbiei. Morga infatuată, disprețul arogant au făcut loc panicii și stărilor abulice.

Chiar și din cele cîteva rînduri oferite lectorilor din *Aci se repară ieftin Roata Norocului*, sezisăm esența ideologică și artistică înaintată a acestei ultime piese, care o apropie și o fixează în moștenirea remarcabilă a teatrului lui Camil Petrescu.

Salutăm inițiativa „Luceafărului" de a publica în zilele Decadei Culturii fragmentul inedit din Camil Petrescu, subliniindu-se astfel, în actualitatea fierbinte a zilelor noastre, prezența marelui scriitor dispărut. Așteptăm publicarea în întregime a piesei în volumul de postume inedite pe care, presupunem, E.S.P.L.A. îl pregătește.

M. I.

www.cimec.ro